

ЦЕНТРАЛНА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ

ПРОТОКОЛ

№ 576

На 17 октомври 2017 г. се проведе заседание на Централната изборителна комисиия при следния

Д н е в е н р е д:

1. Доклади по дела, жалби и сигнали.

Докладват: Ивайло Ивков, Мария Бойкинова

- 1а. Доклад относно предложение до президента на Република България за насрочване на частичен избор.

Докладва: Румен Цачев

2. Доклад относно участие като наблюдатели при провеждане на президентски избори в Киргизката република и местните избори в Република Македония.

Докладват: Александър Андреев, Камелия Нейкова,

Румен Цачев, Румяна Сидерова, Таня Цанева

3. Доклад относно АСЕЕЕО.

Докладва: Иванка Грозева

4. Доклади по писма.

Докладват: Йорданка Ганчева, Иванка Грозева,

Росица Матева, Севинч Солакова, Камелия Нейкова

5. Разни.

Докладват: Ивилина Алексиева, Владимир Пенев,

Ерхан Чаушев

ПРИСЪСТВАХА: Ивилина Алексиева, Севинч Солакова, Александър Андреев, Камелия Нейкова, Бойчо Арnaudов, Владимир Пенев, Георги Баханов, Емануил Христов, Ерхан Чаушев, Ивайло Ивков, Иванка Грозева, Йорданка Ганчева, Катя Иванова, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Сидерова и Таня Цанева.

ОТСЪСТВАХА: Мария Мусорлиева, Цветозар Томов, Кристина Стефанова.

Заседанието бе открито в 10,40 ч. и председателствано от госпожа Ивилина Алексиева – председател на Комисията.

* * *

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Добър ден, колеги! В залата сме 13 членове на Централната избирателна комисия, имаме необходимия кворум, откривам днешното заседание.

Колеги, предлагам ви следния проект на дневен ред:

1. Доклади по дела, жалби и сигнали с докладчици господин Ивков и госпожа Бойкинова.

2. Доклад относно участие като наблюдатели при произвеждане на президентски избори в Киргизката Република. Докладчици: колегите Андреев, Нейкова и Цачев.

3. Доклад относно АСЕЕЕО. Докладчик – госпожа Грозева.

4. Доклади по писма с докладчици: госпожа Ганчева, госпожа Грозева, госпожа Матева, госпожа Сидерова, госпожа Солакова.

5. Разни с докладчик аз

Колеги, имате ли предложения за изменение и допълнение в така предложения дневен ред? Първа е госпожа Сидерова.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Моля към точка втора да включите доклад за наблюдение на местните избори в Република Македония – Таня Цанева, Мартин Райков и аз.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Записах. Заповядайте, господин Христов.

ЕМАНУИЛ ХРИСТОВ: Не чух точка относно отчет за втория тур на частичните избори.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Не като точка, но щях да предложа с това да започнем. Благодаря.

Заповядайте, госпожо Нейкова.

КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Моля да ме включите в доклади по писма.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Включих ви, госпожо Нейкова. Други предложения? Не виждам.

Колеги, подлагам на гласуване така предложения и допълнен дневен ред.

Гласували **15** членове на ЦИК: **за – 15** (*Александър Андреев, Бойчо Арнаудов, Георги Баханов, Емануил Христов, Иванка Грозева, Ивилина Алексиева, Камелия Нейкова, Катя Иванова, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румяна Сидерова, Севинч Солакова, Таня Цанева*).

Благодаря.

Колеги, преди да преминем към точка първа от дневния ред ми позволете няколко съобщения.

На първо място, днес по обективни причини отсъстват господин Томов, госпожа Мусорлиева и госпожа Стефанова.

На второ място, в „Държавен вестник” бр. 82 от 13 октомври 2017 г. е обнародван Указ № 199 на президента на Република България за насрочване на частичен избор за кмет на кметство Звиница, община Кърджали, област Кърджали, на 18 февруари 2018 г.

И на трето място, във вътрешната мрежа с вх. № ЧМИ-01-39 от 13 октомври 2017 г. администрацията на президента ни е изпратила препис от Указ № 201 от 12 октомври 2017 г. на президента на Република България, с който указ президентът насрочва частичен избор за кмет на кметство Средище, община

Кайнарджа, област Силистра, на 18 февруари 2018 г.

И трите ми доклада, колеги, са за сведение.

Моля също така преди да преминем към точка първа от дневния ни ред няколко думи за протеклия втори тур на частичните избори.

Заповядайте, господин Христов.

ЕМАНУИЛ ХРИСТОВ: Колеги, вчера с госпожа Грозева приехме от трите общински избирателни комисии – Айтос, Бяла, Варненско, и Червен бряг – протоколите от втория тур. Навсякъде има избран кмет на съответното кметство. През изборния ден на всички места активността е била над 50%, примерно в Бяла е над 53%, в Сохаче беше 60 и няколко процента.

Изборите са преминали почти без никакви обжалвания, става въпрос за сериозни. И тъй като няма никакви проблеми при приемането на данните, предлагам Централната избирателна комисия да вземе решение да бъдат качени данните от избора за кмет на кметство на втория тур в нашия сайт и в сайтовете на съответните общински избирателни комисии.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря, господин Христов.

Колеги, подлагам на гласуване това предложение.

Гласували 17 членове на ЦИК: **за** – 17 (*Александър Андреев, Бойчо Арnaudов, Георги Баханов, Емануил Христов, Ерхан Чаушев, Ивайло Ивков, Иванка Грозева, Ивилина Алексиева, Камелия Нейкова, Катя Иванова, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румяна Сидерова, Севинч Солакова, Таня Цанева*).

Благодаря.

Колеги, продължаваме с **точка първа** от дневния ред – доклади по дела, жалби и сигнали. Първи докладчик е господин Ивков.

Точка 1. Доклади по дела, жалби и сигнали.

ИВАЙЛО ИВКОВ: Колеги, на два пъти пристига, единият път току-що и виждам, че е абсолютно същото. Този път входящият номер е върху решението. За протокола вх. МИ-15-363 от 15 октомври и вх. МИ-15-363-1 от 17 октомври 2017 г. Преписката е една и съща, като първия път е по електронната поща. Това е решение № 215 от 13 октомври 2017 г. на Общинската изборителна комисия – Септември, с което са спазени дадените указания на Централната изборителна комисия с изходящ номер от 10 октомври 2017 г. С мотивите, които са зададени и в методическите указания на Централната изборителна комисия, Общинската изборителна комисия е прекратила предсрочно пълномощията на Пламен Велев Темелков, кмет на кметство Семчиново, община Септември. Знаете, няколко пъти беше на доклад, два пъти пращаме преди методическите указания писма до комисията. В крайна сметка с решение № 215 от 13 октомври 2017 г. са прекратени предсрочно пълномощията му и е обезсилено издаденото му удостоверение.

Към момента е за сведение на Централната изборителна комисия, но доколкото си спомням практиката, ние може би трябва да проверим Семчиново за броя на жителите с оглед предложение до президента за насрочване на частични избори. От друга страна, не зная дали решението е влязло в сила, то е взето на 13 октомври 2017 г. и сигурно е публикувано. Нямам яснота дали е влязло в сила. Във всеки случай предлагам да изпратим стандартното писмо, за да се потвърди, че броят на жителите на с. Семчиново отговаря към датата на прекратяване на пълномощията и влизане в сила на решението по изискванията на закона за произвеждане на частични избори за кмет.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря. Колеги, коментари? Не виждам.

Подлагам на гласуване предложението на господин Ивков.

Гласували **18** членове на ЦИК: **за** – **18** (*Александър Андреев, Бойчо Арнаудов, Емануил Христов, Ерхан Чаушев, Ивайло Ивков, Иванка Грозева, Ивилина Алексиева, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Катя Иванова, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин*

Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Сидерова, Севинч Солакова, Таня Цанева).

Благодаря. Заповядайте, госпожо Бойкинова.

МАРИЯ БОЙКИНОВА: Колеги, докладвам ви решение на Върховния административен съд по административно дело № 11628/2017 г. Решението е в моята папка с вх. № МР-08-3 от 12 октомври 2017 г. С решението Върховният административен съд отменя решението на Централната избирателна комисия, с което отхвърлихме жалбата на кмета и вместо него отменя решение № 183-МР на Общинската избирателна комисия – Суворово, в частта, с която решението на Общинската избирателна комисия е изпратено на община Суворово за осигуряване на адвокатско възнаграждение съгласно Наредба № 1 от 2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения и връща преписката за ново произнасяне съобразно мотивите, изложени в настоящото решение.

Предлагам да изпратим решението на Общинската избирателна комисия – Суворово, въпреки че те са запознати с него и съответно са предприели действия пред Общинския съвет – Суворово.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря. Колеги, подлагам на гласуване това предложение.

Гласували **19** членове на ЦИК: **за – 19** (*Александър Андреев, Бойчо Арnaudов, Георги Баханов, Емануил Христов, Ерхан Чаушев, Ивайло Ивков, Иванка Грозева, Ивилина Алексиева, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Катя Иванова, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Сидерова, Севинч Солакова, Таня Цанева).*

Заповядайте, господин Цачев.

РУМЕН ЦАЧЕВ: Благодаря. Уважаема госпожо председател, предлагам да включим нова точка в дневния ред относно проект на решение за предложение до президента за насрочване на частичен избор за кмет на кметство.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря. Колеги, нека го гласуваме, за да може да влезе в дневния ред докато госпожа Бойкинова довърши своите доклади.

Колеги, гласуваме нова точка 1а в дневния ред.

Гласували **19** членове на ЦИК: **за – 19** (*Александър Андреев, Бойчо Арnaudов, Георги Баханов, Емануил Христов, Ерхан Чаушев, Ивайло Ивков, Иванка Грозева, Ивилина Алексиева, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Катя Иванова, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Сидерова, Севинч Солакова, Таня Цанева*).

Благодаря. Продължете, госпожо Бойкинова.

МАРИЯ БОЙКИНОВА: Докладвам ви писмо от Върховния административен съд, с което ни изпращат копие от жалба на Кънчо Петков Бонев, който иска прогласяване на нищожност на определение № 5002 от 26 април 2016 г. на Върховния административен съд, тричленен състав, за писмен отговор или възражение. С определение № 5002 от 2016 г. Върховният административен съд отхвърля искането на Кънчо Бончев за допълване на решение № 1708 по дело № 1738/2015 г. на Върховния административен съд в частта относно разноските като неоснователно. И след една година, извън всякакви срокове, господин Бонев моли Върховният административен съд да провъзгласи за нищожно определението.

Докладвам ви го за сведение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Уважаеми колеги, докато бъде публикуван във вътрешната мрежа проектът на господин Цачев по точка 1а, само за сведение ви докладвам, че във вътрешната мрежа са публикувани протоколът от срещата Централната избирателна комисия с представители на Държавната агенция „Електронно управление”, която се проведе на 13 октомври 2017 г., и протоколът от срещата на Централната избирателна комисия с главния секретар на Народното събрание и началник на отдел „Правни и човешки ресурси” на Народното събрание, която се

проведе на 11 октомври 2017 г. И двата доклада – за сведение, колеги.

Заповядайте, господин Цачев по нова **точка 1а**.

Точка 1а. Доклад относно предложение до президента на Република България за насрочване на частичен избор.

РУМЕН ЦАЧЕВ: Благодаря. Уважаеми колеги, с писмо с вх. МИ-15-365 от 17 октомври 2017 г. Общинската избирателна комисия – Гулянци, уведомява Централната избирателна комисия, че с влязло в сила решение № 245-МИ от 22 септември 2017 г. е прекратила пълномощията на кмет на кметство Брест, община Гулянци, област Плевен, господин Любомир Димитров Божинов поради подадено заявление от негова страна за прекратяване на пълномощията му.

Към уведомлението са приложени копие от решението на ОИК – Гулянци, както и копие от протокола за проведеното заседание, писмо от Общински съвет – Гулянци, до Общинската избирателна комисия и копие от заявлението на кмета на кметство Брест за прекратяване на неговите пълномощия.

От таблицата на населението по постоянен адрес на ГД „ГРАО” при МРРБ е видно, че броят на лицата по постоянен адрес в кметство Брест към 15 септември 2017 г. е 2051 лица, поради което е налице изискването на чл. 16, т. 1 от Закона за административно-териториалното устройство на Република България.

Предлагам Централната избирателна комисия да приеме решение, с което да предложим на президента на Република България да насрочи частичен избор за кмет на кметство Брест, община Гулянци, област Плевен, както и да изпратим писмо до президента на републиката относно приетото решение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря. Колеги, подлагам на гласуване така предложения ни проект на решение.

Гласували **18** членове на ЦИК: **за – 18** (*Александър Андреев,*

Бойчо Арнаудов, Георги Баханов, Емануил Христов, Ерхан Чаушев, Ивайло Ивков, Иванка Грозева, Ивилина Алексиева, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Катя Иванова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Сидерова, Севинч Солакова, Таня Цанева).

Колеги, това е Решение № 4908-МИ.

И, колеги, подлагам на гласуване писмото до президента на републиката.

Гласували **18** членове на ЦИК: **за – 18** (*Александър Андреев, Бойчо Арнаудов, Георги Баханов, Емануил Христов, Ерхан Чаушев, Ивайло Ивков, Иванка Грозева, Ивилина Алексиева, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Катя Иванова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Сидерова, Севинч Солакова, Таня Цанева*).

Благодаря.

Колеги, преминаваме към **точка втора** от дневния ред. Тя е на две части. Първо давам думата на господин Андреев, госпожа Нейкова и господин Цачев за доклада относно участие като наблюдатели при произвеждането на президентските избори в Киргизката република.

Точка 2. Доклад относно участие като наблюдатели при провеждане на президентски избори в Киргизката република и местните избори в Република Македония.

АЛЕКСАНДЪР АНДРЕЕВ: Уважаеми колеги, колегите ще ме допълнят при всички случаи, тъй като има доста информация от това посещение като международни наблюдатели на изборите за президент на Република Киргизстан, която е хубаво да споделим с вас.

Аз ще започна оттам, че посрещането, което беше осигурено за нас като международни наблюдатели, както и за всички останали международни наблюдатели, които общо от всички организации, включващи централни избирателни комисии, международни

организации в рамките на изборите, Организацията за сътрудничество и сигурност в Европа, ПАСЕ, посолствата и всички други, бяхме общо 740 наблюдатели.

Посрещането беше много добре организирано, настаняването също. Програмата, която беше осигурена, включваше два етапа. Първият е посещение в участъковите комисии (това като нашите секционни избирателни комисии) във връзка с организацията на изборния ден в деня преди изборите и в самия изборен ден, в който ние можехме да проследим от началото до края целия изборен ден от откриването, гласуването и отчитането на резултатите от гласуването във всяка една от секциите. В съботния ден след нашето пристигане имаше дадена специална пресконференция от страна на председателя на Киргизката Централна избирателна комисия, в която тя сподели техния опит във връзка с въвеждането на новите промени в изборния процес, което включва от 2015 г. взимането на определени мерки в осъществяването на изборите и оттук нататък след тези избори, в които тези мерки, за които аз ще спомена малко по-късно, са въведени вече промени и в самото законодателство на Киргизстан, наложени от досегашния опит, който те са имали.

Към нас беше прикрепен специален служител, сътрудник на Централната избирателна комисия, който ни развеждаше навсякъде, където ние пожелахме да отидем. За отделните наблюдатели имаше отделни и по групи, и лица, които ни придружаваха.

Ние посетихме шест избирателни секции. Отделно от това се срещнахме и с Районната избирателна комисия на Бишкек, за да може да проследим целия процес по подготовката и провеждането на изборите. Бяхме избрали няколко секции, в които да отидем, произволно избрани от нас, за да можем да видим как се провежда изборът във всяко едно от тези места.

Делегацията на нашата Централна избирателна комисия имаше възможността и да направи лична среща с председателя на Централната избирателна комисия. Само три централни избирателни комисии бяха приети, една от тях беше нашата, другите бяха на

Турция и Молдова. В тази среща председателят на Централната изборителна комисия се интересуваше от нашето законодателство, как е организиран при нас изборният процес и самите органи като произвеждащи изборите. Ние също споделихме това, което бяхме видели от момента на наблюдението. Срещата се проведе в изборния ден в 16 ч. след дадената от председателя на Киргизката Централна изборителна комисия пресконференция, на която тя обобщи данните за изборителната активност и пред всички журналисти и наблюдателите сподели какви сигнали в деня на изборите са пристигнали и как се е произнесла Централната изборителна комисия, така както и ние правим нашите брифинги и нашите включвания в изборния ден.

В рамките на тази среща с председателя на Централната изборителна комисия ние успяхме да поднесем нашите поздравления от Централната изборителна комисия и да поднесем скромния подарък, който носехме както за председателя, така и за членовете на Комисията. В срещата стана въпрос за конференцията, която в рамките на АСЕЕО ще бъде проведена в София през ноември месец. Самият председател на Киргизката изборителна комисия прояви интерес по отношение на тази среща. Знаем, че те също са част от АСЕЕО не като постоянен член, но може би като асоцииран член в АСЕЕО и в тази връзка ние отправихме с оглед проявения от тях интерес покана, ако имат желание, да присъстват. При тях въпросът за въвеждането на дигиталните технологии в изборния процес е сериозно застъпен. От друга страна, те също намират проявление на някои отрицателни явления, които има във връзка с дигиталните технологии и въвеждането им в такъв един процес, какъвто са изборите по формирането на органите на власт.

Толкова ще споделя за момента по отношение на това, сигурно колегите ще ме допълнят.

С няколко думи бих искал да се спра върху реформата, която те са въвели, а именно от 2015 г. пред тях са стояли два основни въпроса. Единият е достоверността на изборителното тяло, тоест

колко избиратели имат право да гласуват. И на второ място, нуждата от проверка дали правилно секционните избирателни комисии отчитат бюлетините и съответно изборните резултати.

В тази връзка от 2015 г. са въведени две мерки. На първо място, това е снемането на биометричните данни и изготвянето на регистър на избирателите. За да може един избирател да упражни правото си на глас, той предварително трябва да бъде включен в този регистър със своите биометрични данни, това става десет дни преди изборния ден. Въз основа на проверката дали лицето е това, което е включено в избирателните списъци, той получава една бележка, която те наричат чек, с печат, и с този чек получава бюлетината и може да упражни правото на глас. По този начин тези, които не са включени чрез техните биометрични данни в този регистър и не са подали заявление за включването им, тъй като са придобили избирателни права по-късно, между двата избора, те не въобще да упражнят правото на глас и не могат и да бъдат дописвани в деня на изборите в избирателните списъци. Тоест между избирателния списък и регистъра с биометрични данни има пълно съвпадение на хората, които могат да гласуват в съответната секция. В секциите има специално назначени лица, които следят и които извършват тази биометрична сверка на избирателите по пръстови отпечатащи, по лицето и по личната карта или документа, с който те се легитимират.

Второто нещо, което те са въвели, е по отношение на правилното отчитане на изборните резултати. Това е въвеждането на автоматизирана система на урните. Тоест, когато се пуска бюлетината, тя се пуска чрез една машина, която е в самата урна и която е автоматизирана. Машината отчита дали гласът е действителен или недействителен, като групира - действителните падат в дъното, а недействителните ги отделя в отделно обособен шкаф. Самата автоматизирана урна изважда една разписка, която ние сме донесли, за да я видите, в която пише колко са избирателите, колко са въведените бюлетини, колко от тях са действителни и

недействителни и съответно разпределението. Тези данни, без да има намеса, чрез интернет се предават в Централната избирателна комисия в края на изборния ден. Те служат като проверка какви са резултатите, но това не отменя ръчното преброяване, което се извършва на бюлетините след изваждането им от урната. Тоест секционната избирателна комисия след приключването на изборния ден изважда всичките бюлетини и в присъствието на наблюдателите брои отново бюлетините ръчно и изготвя протокол, който се сканира и също се изпраща на Централната избирателна комисия и на Районната избирателна комисия, за да може вече въз основа на тях да се отчете резултатът. Автоматизираната система при тях е само система за проверка, но не и за отчитането реално на резултатите, които след това ще бъдат въведени.

По този начин те считат, че това е довело до сравняване на броенето на бюлетините от страна на комисиите и броенето от машината, тоест има две контроли, които те могат да сравняват с оглед както на обучението на секционните избирателни комисии. Интересното, което ни направи впечатление, е, че при тях както наблюдателите, така и представителите на партии и коалиции взимат много активно, дейно участие. Те казват „наблюдатели на кандидатите”, при нас това са застъпниците, които участват в самия процес на броенето на бюлетините в изборния ден.

Вторият етап – след тези избори те ще направят анализ дали тази система работи чрез тези две мерки, които са приложени, и отгук нататък ще предложат и съответните законодателни промени, които да бъдат въведени в тяхното изборно законодателство с оглед развитието на изборния процес и осигуряването на по-голяма прозрачност и доверие в изборите, тъй като в предходното време доверието в изборния процес и в работата на изборната администрация било доста ниско. Те са имали един дълъг период, в който може да кажем, че е имало политически сътресения, които са довели до намаляването на това доверие в изборния процес. Само като добавка, при тях президентът се избира само за един мандат от

шест години, след което няма право отново да се кандидатира, тоест кандидатите трябва да бъдат други.

Това, което мога да споделя, че при тях изборният ден е един празник. Когато откриваха изборния ден, цялата комисия е подредена, заедно с останалите участници, наблюдателите, след което се свири химнът, всички присъстват на химна. След това започва гласуването. В една от секциите (ние ще свалим и ще сложим снимките) пред всяка една от кабинките за гласуване бяха поставени кошнички с цветя, които украсяваха изборното помещение. Отделно от това присъствахме и на награждаването в секцията на най-възрастния избирател, който се е явил да гласува на място. Председателят пред всички му благодари за това, че е упражнил правото на глас и му връчи грамота заедно с едно малко подаръче. Всички ръкопляскаха. Облечени са като за празник, тоест една много красива традиция, че изборите са нещо много важно и празнично за тях.

Изборният ден протече нормално. Бяха установени нарушения в някои секции. Имаше секции, в които тази система на автоматизираните урни не може да се свърже чрез интернет, тъй като липсва ток или връзка с интернет. В тези случаи те имат прозрачни урни, както са нашите, и изборният ден продължава с гласуване само с бюлетини в такава урна и не може след това да се върне на автоматизираната. Тоест продължи ли се в единия вид, така се гласува.

Има подвижна кутия към всяка една от секциите. Гласуването с подвижна избирателна кутия става преди изборния ден. В деня преди изборите във всяка една от секциите имаше поставена подвижна кутия, която се прибира в каса. В края на изборния ден от нея се изваждат бюлетините и също се пускат през автоматизираната урна за гласуване, за да може и те да бъдат включени и отчетени.

Гласуването става само с „чавка“, която е в квадратче. Максималният размер на бюлетината за тази автоматизирана урна е

73 см. Това е максималната дължина, която може да бъде приета.

Мисля, че това са основните неща, които бих искал да споделя. Разбира се, колегите ще добавят.

Имаше сигнали във връзка с нарушение на предизборната кампания, тоест кандидати, които са правили обръщения. Имаше един случай, който е даден за проверка от тяхната милиция, изнасянето на една бюлетина от секцията. Тоест горе-долу видът на нарушенията е както и при нас. В рамките на следобед, когато беше пресконференцията, имаше около десетина жалби, постъпили в Централната изборителна комисия.

Интересното е, че при тях районните изборителни комисии и секционните изборителни комисии са с мандат. Секционните изборителни комисии започват да работят за тези избори от август месец, през което време тече и тяхното обучение. Отделно от това в районните изборителни комисии има представител на тяхната ЦИК, който координира дейността между районната изборителна комисия и Централната изборителна комисия. Той е служител на ЦИК, който работи там на място във всяка една районна изборителна комисия.

При тях избирането в РИК и СИК е на ротационен принцип, тъй като една част от тях се номинират от политическите сили, а друга част се променя, но не едновременно, като мандатът е две години за секционните изборителни комисии, а на районните изборителни комисии е колкото и на Централната изборителна комисия, петгодишен мандат.

Това е, което аз имам да кажа. За четвъртък ще качим снимките, за да може да ги видите.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря на господин Андреев.

Колеги, как ще процедираме? Тъй като господин Ивков и господин Чаушев имат въпроси, може би да продължим в тази форма на диалог, а останалите колеги също ще допълнят.

Заповядайте, господин Ивков.

ИВАЙЛО ИВКОВ: Благодаря. Първият ми въпрос е може би

не точно към колегата Андреев, те имат близо два пъти по-малко избиратели от нас по данни на агенциите, а имат гласували над 51 процента, което означава към милион и половина, а имат само 15 хиляди недействителни гласа. На какво се дължи голямата разлика между България и Киргизстан в това отношение според вас?

Вторият въпрос. Известно е, че те са бивша съветска република, която продължава развитието си като повечето такива републики. Там трудно може да се говори за истински демократични процеси в наши дни. Независимите наблюдатели отчитат значителни проблеми при преброяването на гласовете, а също така големи проблеми с купуване на гласове, насилствен вот и използване на обществен ресурс. Какви са вашите преки впечатления, имате ли такива за тези проблеми в Киргизстан?

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря. Заповядайте, господин Андреев.

АЛЕКСАНДЪР АНДРЕЕВ: По първия въпрос, въвеждането на биометричните данни е точно това, което те считат, че е възможно за уточняването на избирателното тяло, тоест колко реално избиратели има и колко от тях гласуват. Защо? Защото за разлика от нас, където имаме избиратели, които са по постоянен адрес, при тях за да може да се гласува, не е достатъчно изготвянето на избирателен списък по постоянен адрес, а трябва лицето да има въведени биометрични данни в този регистър, за да може той да отиде в секцията и да гласува. С оглед на което от приблизително 3 млн. и 800 хил. хора с избирателни права, в регистъра с биометрични данни са включени 3 млн. 250 хиляди. От тях, гласувайки 1 млн. и 200 хиляди, а дори и повече, защото ние имаме данните към 16-17 ч., тъй като на последните пресконференции не присъствахме, бяхме на място, за да видим как става отчитането на резултатите, оттам се получава реално и отчитането на активността. Тоест 50% от тези, които са с право на глас. В чужбина при тях не се гласува на различни места, а само в дипломатическите и консулските представителства, където може да бъде открита секция.

Имаше хора, които примерно не са упражнили правото си на глас, защото в последния момент не са се регистрирали до тези десет дни с биометричните данни. Това означава, че една част от тях, независимо че имат изборителни права, не могат да гласуват.

Що се отнася до секциите, в които ние бяхме на място и които проверихме, можем да кажем, че изборният ден протече съвсем нормално, не е имало каквито и да било видими нарушения, която да са установени при наблюдението, а в една от секциите ние седяхме близо един час, при отчитането на резултатите седяхме повече от час и нещо. Нормално и спокойно протече изборният процес. Да, самата председателка каза, че в провинцията е имало сигнал за нарушения по отношение на изборителните права, но такива не са установени на място при извършената проверка от страна както на Централната изборителна комисия, така и от органите на реда. Имайте предвид, че при тях веднага хващат, защото навсякъде има поставено наблюдение с камери, както и пред самите помещения, което означава, че много лесно може да бъде установено имало ли е или не е имало нарушения.

А по отношение на останалата част от въпроса, аз не бих могъл да отговаря, тъй като считам, че той не касае самия изборен процес от гледна точка на протичането на изборния процес.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря. Господин Чаушев.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Мен ме интересуваха автоматизираните урни. Явно е създаден някакъв комплекс. Та, питам, кой ги произвежда, чия разработка е, имате ли такива данни?

Другият въпрос, горе-долу технически, е как става преносът на данни от машината – по жица, ли е, антена ли има?

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря. Заповядайте, господин Андреев.

АЛЕКСАНДЪР АНДРЕЕВ: Самите АСУ, което е системата отгоре на урната, която отчита, са доставени от Япония. Същата технология използват Япония, Корея, Киргизстан и още една

държава, не я запомних. Така изглежда тяхната бюлетина, в смисъл, това е образецът на бюлетината, тъй като бюлетини не могат да се изнасят, те се унищожават под брой и няма как да бъде изнесено, но ние сме я снимали. Отдолу се подписва от председател и секретар и се слага печат на съответната секция. При унищожаването след изборния ден се реже. Бюлетината се пуска в урната, тя пада и се отчита гласът – действителен, недействителен. Докато се гласува, урната не е свързана с нищо, освен в контакта и тя си отчита. След което в края на изборния ден слагат един рутер, който се свързва с Централната избирателна комисия и предава данните, след като е приключило гласуването, издадена е разпечатката кое какво е, колко е. Всяка една от тези машини се свързва и тя изпраща автоматично без намесата на човек, освен натискането „Изпрати”, цялата информация до един час. От 19 до 20 ч. трябва да бъде изпратена, за да се получат данните, които са в машината.

След като се изпратят данните, кутията, която е отгоре на самата урна, се разпечатва и се маха и вече изсипват бюлетините и започват ръчното броене.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря. Колеги, имате ли да допълните? Заповядайте, госпожо Нейкова.

КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Аз по отношение на процеса на гласуване и преброяване няма да допълня, тъй като колегата Андреев каза всичко по-важно. А и сме оставили един материал, който ни предоставиха, как функционира тази система, как работи.

Аз искам само да кажа, че Централната избирателна комисия провежда доста сериозна кампания, за да повиши доверието в процеса. Например провеждат акции за гражданска мобилизация. Тоест ако съседът ти не е дал биометрични данни и не ходи да гласува, ти да му помогнеш да го направи. Също така издават доста материали, като например ред за функциониране на системата, издаден от Централната избирателна комисия, мерки за кибербезопасност и най-различни такива материали, една част от които ни бяха предоставени.

По отношение на гласуването извън страната казаха, че са се увеличили избирателите, които са предоставили биометрични данни с цел да могат да гласуват, с около седем хиляди са се увеличили за тези избори. Тази технология е използвана и при едновременно произвеждане на избори и референдум през 2016 г. Гласуването и отчитането се извършва по същия начин при референдум, както и при избори.

Предоставиха информация, че тази автоматизирана система струва шест милиона долара, като тя е финансирана не само с държавния бюджет, но са получили и финансова помощ от Швейцария, Европейския съюз и Корея за оборудването.

Разминаването между автоматизираното преброяване и ръчното преброяване като процент е много нисък, поне досега това, което са отчели.

Направи ни впечатление, че става бързо. В този един час, в който те трябва да изпратят своя отчет от автоматизираната система, те се справиха, защото обясниха, че ако не го направят, независимо по какви причини, ще се счита, че в тази секционна избирателна комисия не е проведено гласуване. Много малко са избирателните секции, които не разполагат с такава система, общо двадесетина секции, които не са оборудвани с такава техника поради липса на връзка с интернет. Тоест когато дойде моментът за предаване на данните, те не могат да обезпечат тази дейност.

Като цяло Централната избирателна комисия счита, че автоматизирането е добра основа за достоверност при отчитане на изборните резултати, но както каза и колегата Андреев, официалният резултат е въз основа на ръчното преброяване.

Те имат и някои сходни с нашата практика неща, като например по отношение на организацията. В активния период привличат експерти и сътрудници, както и ние го правим. При тях също когато кандидат се откаже в последния момент, той се зачертава в бюлетината, когато тя вече е отпечатана. За ваша информация в тези избори участваха 11 кандидат. Били са

регистрирани 13, но двама се отказват по тяхно желание след като бюлетините са вече отпечатани, и ние видяхме как на всяка една бюлетини те са зачертани.

Общо взето е това. Колегите Цачев и Андреев правиха и доста видеоматериали, така че ще ги качим, за да видите целия процес на гласуването. Те нямат като нашите кабинни за гласуване, имат едни параванчета, избирателят е с гръб. Това, от една страна, е добре, защото заснетият вот е забранен и на практика в тази ситуация няма как да си извадиш устройство да снимаш и да не бъдеш забелязан.

Доста добри условия се предоставят за наблюдателите, в смисъл такъв, в самото изборно помещение къде да бъдат разположени. Лично на мен това, което може би трябва да подобрят, е, че наблюдателите нямат много добра видимост, тъй като избирателите са с гръб към нас (поне там, където бяхме) и се налага да се приближиш, за да видиш какво се случва. Но това може би е въпрос на организация как да разположат изборното помещение.

Като цяло процесът им е спокоен, поне в тези избирателни секции, в които бяхме, избрани от нас, не са ни ги показвали те по техен избор.

За оборудването за идентификацията. На 650 избиратели се предоставя един апарат. Ако са повече избирателите, може да има и повече.

АЛЕКСАНДЪР АНДРЕЕВ: Само едно нещо исках да добавя, тъй като беше поставен въпросът от колегата Арnaudов дали се сгъват бюлетините. Не, но имайте предвид, че при тях както са кабинките за гласуване, урната е в един край, около урната няма никой. Тоест секцията и операторът дори не е до самата урна, той стои отстрани дотолкова доколкото да каже на избирателя как трябва да постави бюлетината, за да бъде отчетена. Защото ако тя се сложи откъм гръба, няма да я отчете. Но до самата урна няма никой. Включително нас като наблюдатели не ни допуснаха да се въртим около урната, а просто всички наблюдатели са в дъното. Урната е

сложена самостоятелно, около нея няма нищо друго освен знамето.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря. Заповядайте, господин Цачев.

РУМЕН ЦАЧЕВ: Относно отчитане на резултатите, тъй като колегата Чаушев постави въпрос. Машината от урната отчита и изпраща от всяка секционна избирателна комисия в тяхната ЦИК не само резултата от гласуването, но след като приключат преброяването, самият протокол на секционната избирателна комисия се пуска в машината, така както са слагани бюлетините. Този протокол се сканира и той всъщност е финалната част от отчитане на резултатите. Подписаният секционен протокол се сканира и той моментално постъпва в Централната избирателна комисия.

Относно гласуването с подвижна избирателна кутия, тъй като то там е ръчно, бюлетините от това гласуване също се изваждат след приключване на гласуването, започва се с тях. Тези бюлетини се изваждат от тази кутия и те се приобщават към останалите бюлетини от изборния ден и също се сканират през машината. По този начин машината отчита и гласуването с подвижна избирателна кутия, бюлетините остават вътре.

За информация, в Киргизката република няма избор на вицепрезидент, само за президент.

Работата по резултатите от изборите, които Централната избирателна комисия обработва и отчита, е в един период от 20 дни след приключване на гласуването. Тоест до 4 ноември Централната избирателна комисия трябва да оповести официалните резултати от произведените на 15 октомври избори, а следващ тур, ако такъв има, се произвежда в рамките на две седмици след отчитане на резултатите.

Като прибавим и това, че секционните избирателни комисии работят в един значително по-дълъг период според тяхното законодателство от реда, който е при нас, тоест още от лятото и те преминават редица обучения за тази своя работа, моето мнение и

виждане е, че се работи в един много по-спокоен режим, не толкова натоварен в целия този предизборен период около всеки един избор.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря много.

Колеги, струва ми се, че беше важна тази информация. Аз имам молба. Първо, както сме взели протоколно решение, съобщение за това, което да публикуваме на страницата ни и да изпратим до медиите.

Второ, нека осмислим цялата тази информация, която ние получихме, както с оглед използване на автоматизираните системи – благодаря за детайлното представяне – така и с оглед удължаването на сроковете, което редуцира напрежението. Може би било добре в нашия анализ да включим тези неща.

А по отношение на участието в конференцията на АСЕЕЕО, колеги, ще възложим на администрацията да изготви покана, която своевременно да бъде изпратена.

Заповядайте, госпожо Матева.

РОСИЦА МАТЕВА: Само един последен въпрос. Тези машини в урните, в които се гласува и които са машини за отчитане на резултата, от кого се съхраняват, къде се съхраняват и собственост ли са на държавата или не са?

КАМЕЛИЯ НЕЙКОВА: Тези устройства се съхраняват от държавата, съхранението не е ангажимент на Централната избирателна комисия да осигурява помещения и да има грижата за това съхранение. В момента мисля че са в период на обсъждане или има такова предложение съхранението да се извършва от общините. Извън страната също се гласува с тези устройства. Мисля, че те се съхраняват в самото посолство, защото гласуване извън дипломатическите и консулските представителства при тях няма.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Уважаеми колеги, предлагам, ако не възразявате, да минем към точка трета и след това да се върнем на доклада относно Македония, за да имаме време да отделим двете информации.

Благодаря ви. Преминаваме към **трета точка** и след това се

върщаме към втора точка. Заповядайте, госпожо Грозева.

Точка 3. Доклад относно АСЕЕЕО.

ИВАНКА ГРОЗЕВА: Благодаря ви, госпожо председател. Уважаеми колеги, моля ви да влезете в днешна дата, папка „АСЕЕЕО”. В нея има папка „Бюджет за обсъждане”. Предлагам на вашето внимание бюджета, който, разбира се, е предварителен, може да претърпи изменения. Този бюджет ни подготви фирмата, която наехме – „Меркурий 97”, във връзка с провеждането и осъществяването на 26-ата конференция на АСЕЕЕО. Смятах на това заседание да ви предложа да утвърдим техническата оферта, тъй като ние поискахме от фирмата да ни представи не само една оферта, те ни представиха две оферти, но по други съображения ще ви моля да я отложим за следващото заседание.

Пристигнало е предложение от „Информационно обслужване”, входирано в ЦИК с вх. № ЦИК-08-61 от 13 октомври 2017 г. С тази оферта те са ни предложили да организират онлайн видео излъчване на конференцията, както и да изградят едно мобилно приложение на събитието.

Госпожа председателката се свърза с централата на АСЕЕЕО и се оказа, че централата не е искала такива сложни неща от нас, поради което след уточняване на заданието и след запознаване с това какво трябва да е необходимо, ще ви го докладвам заедно с техническите предложения.

Сега ви моля да влезете и да разгледате предложението за меню. Ние с колегите го обсъдихме, имаше доста добро присъствие в петък на работното заседание и ви приканвам да утвърдим менюто така както е изписано, включващо три кафе-паузи, три вечери и два обяда в хотел „Маринела”.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря. Уважаеми колеги, във връзка с така представения ни доклад нека да утвърдим този бюджет, който е прогнозен и при промени вече финално ще го утвърдим, но нека сега да направим това

утвърждаване на прогнозния бюджет.

Колеги, режим на гласуване.

Гласували **16** членове на ЦИК: **за – 16** (*Бойчо Арнаудов, Владимир Пенев, Емануил Христов, Ивайло Ивков, Иванка Грозева, Ивилина Алексиева, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Катя Иванова, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Сидерова, Таня Цанева*).

Колеги, нека утвърдим и менютата по програмата. Режим на гласуване.

Гласували **16** членове на ЦИК: **за – 16** (*Бойчо Арнаудов, Владимир Пенев, Емануил Христов, Ивайло Ивков, Иванка Грозева, Ивилина Алексиева, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Катя Иванова, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Сидерова, Таня Цанева*).

ИВАНКА ГРОЗЕВА: Остана изборът на фирма за техническото оборудване. Смятам, че за четвъртък ще имаме готовност, тъй като от двете фирми, които са представили оферта, **СЕК** и **КОНГРЕС ИНЖЕНЕРИНГ**, имат добри предложения.

И остана фактически да утвърдим извън това протоколните подаръци, за които също смятам, че ще имаме готовност в четвъртък.

Сега предлагам да възложим на фирмата организатор да се заеме с утвърдените от нас неща.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Уважаеми колеги, моля ви и за свързан доклад. Във вътрешната мрежа в моя папка виждате едно изложение, наречено е „АСЕЕЕО артикъл”. То е предложението ми за книжката, която се публикува преди конференцията, представяне на България, представяне на държавното устройство и управление, основните принципи на изборните системи в страната ни, органите за управление на избори, техния мандат, начина, по който се конституират, взаимодействието с другите органи на управление и техните администрации, прозрачност и публичност при

организацията на изборния процес, въвеждане на ИКТ в изборния процес и съответно заключение. Една обзорна статия, която да бъде публикувана, тя е за представяне на българското държавно устройство и управление, изборни системи и органи на управление и да послужи като основа – впоследствие ще бъдат развити голяма част от тези теми по време на конференцията. Акцентът, който съм поставила, е по теми, които няма да бъдат обект на тази конференция, защото те представят държавата ни всъщност, а другите само съм ги маркирала.

Моля ви да погледнете изложението и в края на заседанието ще ви помоля да го утвърдим.

Колеги, продължаваме с **отново точка втора** от дневния ред – доклад относно наблюдението на изборите в Македония. Заповядайте, госпожо Сидерова.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Уважаеми колеги, знаете, че бяхме командирани с колегите Цанева и Райков в Македония за наблюдение на местните им избори, които те наричат локални. Република Македония има 80 общини плюс две общини за столичната им община Скопие, тоест 81 са по същество. Структурата на комисиите е почти същата като нашата. Казвам почти същата като нашата, защото има Централна изборителна комисия, която се състои от 9 члена, предложени от различни политически партии и избрани от парламента на Република Македония. Освен това те има общински изборителни комисии и секционни изборителни комисии. И двата вида комисии се назначават от Централната изборителна комисия. Доколкото разбрахме, тъй като разговорът се водеше на техния език, тоест всеки си говореше на своя език на тази среща, която беше организирана в комисията, секционните изборителни комисии имат по-дълъг период на действие и е тяхна отговорността за оформянето на изборителните списъци. Те имат активна регистрация. Изборителните списъци се затварят двадесет дена преди изборния ден. Изготвят се въз основа на данните, които при тях са в

Министерството на вътрешните работи, и който заяви, че ще гласува, само той попада в избирателния списък.

Избирателните списъци имат много интересен за нас вид и различен. От парламентарните избори, които бяха в началото на годината, това са вече втори избори, избирателните списъци съдържат цветна снимка на избирателя и номера на документа за самоличност. В Република Македония няма единен граждански номер. Страницата е разделена в две колонки и в едни правоъгълничета са разположени: снимка, име, данните на избирателя и място за подпис. Това е положително, не може да стане объркване както при нас – избирател да се подпише по случайност на по-горен или на по-долен ред. Който не се регистрира и не заяви че ще гласува, не може да гласува в изборния ден. Няма дописване в изборния ден под никакъв предлог. Направи ни впечатление, че дори ако някой си смени личната карта заради това че е сменил адреса след тази дата, също не може да гласува, защото се легитимира с нова лична карта, която не отговаря на адреса и на мястото, където той е регистриран, ако е различна секция, не може да гласува. Не може да гласува и на старото място, тъй като при тях не съществува правилото ако има разминаване в данните, да бъде отбелязано, нямам графа „Забележки”, а просто не допускат избирателя да гласува.

Разбрах, че секционните избирателни комисии имат по-постоянен статут, защото в изложението си председателят каза, че преди тези местни избори се е наложило да извършат замени на около четири хиляди души от секционните избирателни комисии – напуснали и по други причини отпаднали от съставите на комисиите.

Това е по избирателните списъци.

По бюлетините. Бюлетините при тях са бели, горе е, разбира се, знамето на Република Македония, наименованието на бюлетината, номер на секцията (доколкото забелязах, ние ще сложим във вътрешната мрежа снимките, които направихме),

избора, за който е тази бюлетина. Изписват се поредният номер на бюлетината, наименованието на съответната партия или кандидати един след друг. Най-накрая на този ред се отпечатва логото на съответната партия.

Бюлетините нямат никаква специална защита, но на гърба си бюлетините за различните видове избори имат различна окраска. Доколкото при местните избори имаше гласуване за кметове на общини и общински съветници, гърбовете на тези бюлетини бяха с различен цвят, едни растери, които няма как да бъдат подправени. По същество те смятат, че няма защита, но това играе много сполучлива роля на защита.

В самото Скопие имат и кметове – те казват - на общини, но това са на райони по нашето понятие, градът е райониран. Там гласуват с четири бюлетини, в останалите общини гласуват с две бюлетини.

Самата бюлетина става бюлетина, когато бъде подадена на избирателя и комисията слага печат. Бюлетина без печат не се брои за бюлетина. Печатът се слага на лицевата страна в долния десен ъгъл. Бюлетините нямат номера, отпечатани са на обикновена хартия. Бюлетината се раздава в момента на пристигането.

Интересно е, че при тях също има гласуване в предизборния ден с подвижна избирателна кутия, както и в секциите в затворите. Гласуването с подвижна избирателна кутия се произвежда от секционната комисия, на територията на която се намира лицето, а гласуването в затворите – от съответни секционни комисии.

Гласовете пристигат в запечатани кутии. Техните урни са прозрачни, с по-тъмни капаци и се запечатват със „свински опашчици”, върху които е номерът на съответната секция. Бюлетините, които идват от подвижната кутия, се съхраняват в секцията и резултатите се броят след приключване на гласуването в изборния ден заедно с преброяването на останалите резултати. Бюлетините, които идват от секции в затвори, се преброяват от Централната избирателна комисия и се приобщават към

окончателните резултати.

Гласуването в Република Македония е само на хартия. Доколкото виждам, нямат перспектива и виждания да въвеждат друг начин на гласуване.

Прочитане на гласуването. Избирателят влиза, със специално осветление се проверява дали палецът му свети, защото при гласуване се напръсква с течност и ако някой е гласувал веднъж, като го осветят, се появява светлина, която е различна от светлината, ако ръката е чиста, и гласоподавателят не бива допускан до гласуване. Най-напред го проверяват дали е гласувал, легитимира се със съответния документ, може да се гласува с всякакъв документ, който е признат от закона - и с лична карта, и с паспорт. В едната от секциите, в която бяхме, имаше точно такъв случай – избиратели един след друг, като единият беше с лична карта, а жената беше с паспорт. След това проверяват дали избирателят е в списъка. Друг член на комисията подпечатва бюлетините и ги подава на члена на комисията, който държи пръскалото със съответната течност. Той напръсква пръста на избирателя и тогава му подава подпечатаната бюлетина. Избирателят влиза в кабината, която не е кабина по нашите понятия, а леки картонени прегради, обърнати, разбира се, да не се вижда от комисията. Човекът влиза, гласува си. Кутиите за гласуване стоят в средата на помещението.

Интересно е също така и различно от нашите избори, че за различните органи има отделна избирателна кутия. Списъкът е един, но има отделна избирателна кутия. След като пусне бюлетината, се връща и се подписва пред секционната комисия и си получава документа за самоличност.

Това по технологията.

За броенето ви казах, че става след изборния ден. Резултатите се предават и по електронен път сканирани и се отчитат от Централната избирателна комисия, но окончателният резултат се определя след като пристигнат и хартиените бюлетини и по същия начин се изготвят протоколи.

Разлика от при нас е и това, че имат дневник на секционната изборителна комисия, в който записват наблюдатели – не международните, за разлика от Грузия, където описваха и международните наблюдатели – и различни събития или действия, които е предприела секционната изборителна комисия.

Разлика от нашия изборния процес е и съхранението на бюлетините и другите изборни книжа след изборите. Те се съхраняват от общинските изборителни комисии, които си имат свои помещения, съответстващи на изискванията, във всяка една от тези 80 общини, голямата част от които не са по-големи от нашите общини, но така са си решили въпроса. Общината не се занимава със съхранение на резултатите. Общинските комисии като при нас са с мандата на съответния орган.

По жалбите. По същия начин те се произнасят незабавно и всички жалби ги разгледа Централната изборителна комисия, която се нарича Държавна изборителна комисия.

На изборите си има регистрирани местни наблюдатели, които са по същия начин от независими организации и журналисти. С различни баджове са, доколкото успяхме да видим. А ние като международни наблюдатели бяхме с баджове, на които са изписани само нашите имена, не пише от коя държава сме. Това ни служи за легитимация, не издават отделни удостоверения, а само едно общо може би решение, че тази карта служи за легитимация. Но никой в секциите не поиска да се легитимираме и с документи за самоличност или със специално решение на тяхната Централна изборителна комисия.

А сега малко за организацията, която направиха. По същество по линия на ОССЕ имаше 200 наблюдатели, които наблюдаваха изборите в цялата страна. С тях не се срещнахме. По линия на АСЕЕЕО бяхме всъщност съседните страни – Албания, Косово, Черна гора и ние.

Първия ден, в ранния следобед ни посрещнаха в Комисията и се проведе беседа по тяхното законодателство, с дискусии по теми, с

представяне на разлики в законодателства. Дискусията продължи над два часа. До вечерта имахме свободно време. На другия ден посетихме Охрид, като към нас бяха прикрепени две служителки от тяхната администрация. Те имат по-голяма администрация и за отбелязване е, че администрацията върши част и от тази работа, която при нас е отнесена като чисто изборна работа.

В деня на изборите наблюдавахме избори в различни секции. Ние бяхме в идеалния център на града, много близко до Централната избирателна комисия, поради което никой не беше превозван със специален превоз, не се и налагаше, доколкото е близо до Комисията, а и на това място имаше много училища и секции, които наблюдавахме. Не ни предложиха да отидем извън града.

Изборният ден започва в 7 ч. и завършва в 19 ч., с един час е по-къс отколкото при нас. Но изборният ден се удължава с толкова, с колкото трябва, а в протокола трябва задължително да се впише. Самата секционна избирателна комисия продължава с десет минути, ако не стигне времето и има още избиратели, продължава с още. Няма край на изборния ден, в протокола трябва да се отбележи кога е приключил изборният ден и защо е продължаван.

Обстановката беше спокойна. Хората си направиха митингите в петък, всички партии в центъра на определени площади (там има места, много подходящи за тази работа) се проведеха митингите, беше наистина много шумно. Но в предизборния ден нямаше нарушения. Прилично е и разпространяването на предизборната агитация. При тях Централната избирателна комисия тегли жребий, за да се разпределят между партиите местата за поставяне на билбордовете. И нямаше такова замърсяване, по дувари. Само на едно място видяхме облепени допълнително плакати на един мост.

Имат пресцентър, който обаче си е една обикновена заличка, горе-долу с размерите на това, което ние ползваме като пресцентър. Само там дават информация и изявления и там е онагледено идването на резултатите.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря. Ще допълните ли нещо, другите участници? Заповядайте, госпожо Цанева.

ТАНЯ ЦАНЕВА: Само да допълня, че при гласуването, което се провежда в деня преди изборите за хората с увреждания с подвижна изборителна кутия, бюлетината се слага в запечатан плик. Това е едното.

Второто, гласуването е с кръгче като задължителен знак.

И третото, тези 80 общински изборителни комисии всъщност те са и районни, те нямат при друг вид избори други изборителни комисии.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря. Заповядайте, госпожо Сидерова.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Взели сме техните методически указания, защото ни харесаха. Информацията е същата, само че имат малко по-раздвижена форма, каквато идея имахме и ние, те са си я осъществили с картинки включително.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря. И към вас, колеги, се обръщам, моля за кратко съобщение, което да публикуваме на нашата интернет страница и да пуснем до медиите.

Заповядайте, господин Андреев.

АЛЕКСАНДЪР АНДРЕЕВ: Само едно нещо с оглед и обявяването на резултатите. Много интересно и много хубаво беше направен пресцентърът в Киргизстан. В хотела, в който са наблюдателите, във фойето бяха разположени около двадесетина компютри, на които може да бъде проследен от страницата на Централната изборителна комисия целият процес на въвеждането на данни, сигналите и жалбите, които те качват. В брифингите се даваше само това, което не може да бъде открито като информация, всичко останало е разпечатано. На едни огромни монитори може да бъде следена пресконференцията не само в залата, но и навсякъде другаде, със симултанен превод за чуждестранните гости. Въобще беше много добре направено, в смисъл такъв, че подпомага работата

на Централната изборителна комисија, а не във всеки един момент тя да е претоварвана с допълнителни въпроси.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Колеги, продължаваме към **точка четвърта** от дневния ред – доклади по писма. Първи докладчик е госпожа Ганчева.

Точка 4. Доклади по писма.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Колеги, докладвам ви писмо с вх. МИ-06-614 от 12 октомври. Това е писмо от главния счетоводител на община Суворово госпожа Драганова, която сочи, че във връзка с проведен местен референдум на територията на с. Чернево, община Суворово, област Варна, и наше Решение № 4827-МР от 4 юли 2017 г. приложено ни изпраща поименно ведомост на заетите лица, рекапитулация и искане за плащане.

Аз, колеги, се свързах с госпожа Драганова и я попитах каква е целта на изпратената ни информация. Тя ми каза, че това е в изпълнение на наше писмо от 5 октомври 2017 г., с което всъщност ние сме указали нещо, според мен, различно, че във връзка с постъпили въпроси в Централната изборителна комисија относно заседанията и дежурствата на Общинската изборителна комисија съгласно чл. 83, ал. 4 от Изборния кодекс им посочваме да имат предвид, че след одобряване на одобрената справка на ОИК от ЦИК копие и т.н., да не преразказвам писмото.

Ще ви предложа с едно писмо до община Суворово да отговорим, че съгласно чл. 33 от специалния закон всички разходи по произвеждането на местния референдум са за сметка на местния бюджет.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря. Уважаеми колеги, режим на гласуване.

Гласували **18** членове на ЦИК: **за – 18** (*Александър Андреев, Бойчо Арнаудов, Владимир Пенев, Емануил Христов, Ерхан Чаушев, Ивайло Ивков, Иванка Грозева, Ивилина Алексиева, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Катя Иванова, Мария Бойкинова,*

Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Сидерова, Таня Цанева).

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря. Продължете, госпожо Ганчева.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: За коректност на доклада, пропуснах да кажа, че съм съгласувала и с госпожа Герасимова това писмо.

Докладвам ви писмо с вх. № ЦИК-08-59-1 от 13 октомври 2017 г., което е от изпълнителния директор на „Информационно обслужване” и съдържа информация относно изпълнението на договора, който сключихме във връзка с организиране на дейности по провеждане на тестове на криптиран обмен на информацията. Това е придружителното писмо към генериран криптографски ключ за осигуряване на обмена между държавите членки, като се посочва, че с парола е предаден в непрозрачен плик.

Колеги, аз не съм присъствала при приемането и предаването на криптографския ключ, нито съм запозната, има бележка, която е закачена към преписката, че ключът е заключен в каса. Това е от служителя в деловодството. Предполагам, че госпожа председателката е уведомена.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Да, уведомена съм, ключът се държи в каса, заключен до момента, в който се наложи неговото използване.

Използвам случая само да кажа, че към днешна дата не са подадени заявления за ползване на този инструмент между държави.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: В тази връзка, доколкото разбрах, тъй като тестовете трябваше да започнат на 15 октомври, госпожа Тихолова от администрацията, съгласувано с председателя, се е свързана с „Информационно обслужване” и това, което ми каза, е, че всички действия, които трябва да бъдат предприети, са предприети към настоящия момент.

Колеги, докладвам ви вх. № ЦИК-07038-47 от 13 октомври 2017 г. Това е писмо от Европейската комисия, с което ни

благодарят за обратната връзка във връзка с това, че им изпратихме адреса за контактната точка.

Докладвам вх. № ЦИК-06-58-15 от 16 октомври 2017 г. Колеги, това е писмо, получено по електронната поща от госпожа Силвия Митева, която е ръководител на съвместния ни проект с Държавната агенция „Електронно управление”. То е разпределено на мен и на работната група, като съдържа въпроси, които би следвало ние да обсъдим, и са с оглед симулациите, различните видове гласувания, които ще обхванат, и начина на провеждане на симулациите. И ви предлагам утре в 10 ч. да се съберем работната група и всички, които желаят да присъстват, желателно е според мен, от Централната изборителна комисия, за да обсъдим информацията по писмото и начина на провеждане, който ни се предлага.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Уважаеми колеги, утре в 10 ч. среща по този въпрос и работна среща утре в 11 ч. по отношение на машинното гласуване за анализа.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Докладвам вх. № ЦИК-06-58-14 от 15 октомври 2017 г. Това е писмо отново от госпожа Силвия Митева във връзка с проведената съвместна среща в петък по отношение на встъпителното събитие. Доколкото виждам, протоколът от проведената среща е във вътрешната мрежа. Приложено са ни изпратили проект на списък на гостите, които да бъдат поканени на встъпителното събитие, проект на текста за поканата, както и примерен сценарий. Както беше споменато и на срещата, очакват информацията от нас възможно най-скоро с оглед организацията на събитието, което ще бъде на 20 октомври, петък, от 11 ч. В план-сценария, който ни се предлага и който беше обсъден на срещата, се сочи името на проекта, мястото на провеждане на встъпителното събитие, което ще бъде в Конгресен център „Венус”. Предвидени са по т. 5 представители на Държавната агенция „Електронно управление” и на ЦИК за президиума. От страна на Агенцията ще присъства заместник-председателят господин Йоловски. Господин

Иван Модев, директор на съответната дирекция, ще бъде модератор на встъпителното събитие, като Силвия Митева, ръководител на проекта, ще изнесе презентация. В президиума ще присъстват Диана Пендова, координатор от Държавната агенция „Електронно управление”, и госпожа Красимира Манолова, координатор от ЦИК. Това са предвидените за президиума, включително и представителя на ЦИК, който ще каже няколко думи, както беше обсъдено на срещата с оглед откриване на събитието.

Госпожа Алексиева ме уведоми, че ще присъства на това събитие, така че ви предлагам да изпратим писмо, с което да уведомим Агенцията, че госпожа Алексиева ще бъде представителят на ЦИК, който ще каже няколко встъпителни думи. И да уведомим Агенцията – това е мое мнение, което изразих и на срещата – че всички желаещи членове на Централната изборителна комисия следва да бъдат включени като участници в събитието. Аз лично, доколкото разбраха и от срещата, предложили са ни списък с гостите, които да присъстват на това публично събитие. Предвиждат се главните секретари на различните министерства, които са посочени в приложението, както и Обществения съвет към ЦИК, Националното сдружение на общините в Република България, Областен информационен център, Столична община, главен секретар, и съответните парламентарни групи от Народното събрание. Аз не се сещам за други, ако имате някакви предложения, да предложим на Агенцията да ги допълним в списъка на поканените.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря. Колеги, на първо място подлагам на гласуване предложението, считам, че след като заместник-председателят господин Йоловски, в чийто сектор е този проект, ще присъства и ще открие, е редно и аз като председател на Централната изборителна комисия да участвам в откриването.

Подлагам на гласуване текста на това писмо заедно с информация, че всички членове на ЦИК, които имат възможност, ще

участват в това встъпително събитие.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Аз това имах предвид, госпожа Нейкова, че не като гости, а като представители на партньора. Това беше и моето мнение, което изразих на срещата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Именно за това става дума. Мисля, че стана ясно.

Колеги, режим на гласуване.

Гласували 17 членове на ЦИК: **за** – 17 (*Александър Андреев, Бойчо Арnaudов, Владимир Пенев, Георги Баханов, Емануил Христов, Ерхан Чаушев, Иванка Грозева, Ивилина Алексиева, Йорданка Ганчева, Камелия Нейкова, Катя Иванова, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Таня Цанева*).

Благодаря. Продължаваме със следващ доклад с госпожа Ганчева.

ЙОРДАНКА ГАНЧЕВА: Колеги, ще ви докладвам няколко преписки, които са пристигнали във връзка с Работна група „Общи въпроси” и съдържат информация както доклад от проведени срещи, така и писма, които са получени в отговор на нашето писмо, с което поискахме информация на български език.

Докладвам ви ги за сведение и запознаване, тъй като информацията е доста голяма. Тя е разпределена на мен и на работната група. Предлагам да се запознаем и след това да върнем на доклад в заседание, в случай че е необходимо да предприемем някакви мерки и изразяване на становища. Входящ № ЦИК-07-38-46 от 12 октомври 2017 г., вх. № ЦИК-07-38-49 от 16 октомври 2017 г., вх. № ЦИК-07-38-48 от 15 октомври 2017 г. Доколкото знам, част от материалите са изпратени по имейлите на членовете.

И докладвам вх. № ЦИК-04-01-27-1 от 13 октомври 2017 г. Това е информация от обсъждане в Комисията по конституционни въпроси на Европейския парламент на предложения за изменения в проектодоклада за състава на Европейския парламент – също информация, с която е необходимо да бъдем запознати, както и

госпожа Сидерова отбеляза на предходно заседание. Така че и тази информация към момента е за сведение и запознаване.

Тъй като няма резолюция на председателя за превод, към този документ има и документ на английски и на френски език, мисля, че поне от един от езиците да направим превод.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря, госпожо Ганчева. Не съм видяла, че има на чужд език, ще възложим за превод.

Следващ докладчик е госпожа Грозева.

ИВАНКА ГРОЗЕВА: Уважаеми колеги, докладвам ви в моя папка от днешна дата Бюлетина за октомври на АСЕЕЕО. Входящият номер е ЦИК-07-27-4 от 16 октомври. Той се издава регулярно всеки месец и в него се напомня, че крайният срок за регистрация на 26-ата конференция приключва на 20 октомври, както и се изброяват модераторите и ораторите, които ще участват на конференцията в София. Преведен е, така че може да се запознаете с него.

И също за сведение ви докладвам вх. № ЦИК-07-55/42 от 16 октомври и вх. № ЦИК-07-55-/41 от 15 октомври 2017 г. Пристигнаха са писма по електронната поща с молба от Нигерия за асистенция на лица, които искат да участват в 26-ата конференция на АСЕЕЕО. Както знаете, ние сме изпратили официално писмо до Министерството на външните работи и до Консулската служба още преди месец, така че друга асистенция не можем да осигурим на господата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря. Следващ докладчик е госпожа Матева.

РОСИЦА МАТЕВА: Колеги, моля да отворите във вътрешната мрежа папката с моите инициали. Както ви докладвах на предходното заседание, подготвено е писмо до генералния секретар на А-WEB във връзка с резолюцията, която ни бяха предоставили на Третото общо събрание на Асоциацията, с предложението тази асоциация да стане междуправителствена такава.

В тази връзка си спомняте, че изпратихме текста на резолюцията на Министерския съвет. Получихме отговор оттам чрез Министерството на външните работи, като на миналото заседание гласувахме и решихме да изпратим отговор, че Централната изборителна комисия на Република България и изобщо Република България не одобрява промяната в статута на организацията, а именно от асоциация на органите, произвеждащи избори в света, в междуправителствена международна организация.

В този смисъл е подготвено писмо-отговор, което виждате във вътрешната мрежа. Като аз тук предлагам да започнем най-напред с това, че изразяваме удовлетворение от това, че представители на ЦИК са били на Третото общо събрание на Асоциацията в Букурещ и от избора на Централната изборителна комисия на България за член на Изпълнителното бюро, като евентуално в следващите две години ще работим съвместно в тази асоциация. Благодарим за изпратените ни материали.

И оттам нататък да продължим с текста, че ги уведомяваме във връзка с решението за трансформиране.

Предлагам във втория абзац, който ви е предложен в текста, той е изготвен от юрисконсулт Желязков по възлагане от ръководителя на администрацията, да започнем с това, че Министерският съвет чрез писмено становище на Министерството на външните работи е уведомил Централната изборителна комисия... И нататък да продължи.

И накрая, в последния абзац, да не бъде с протоколно решение на ЦИК, тъй като те не са длъжни да знаят разликата между нашите протоколни и други решения, просто Централната изборителна комисия е взела решение да не се подкрепя промяната в статута на Асоциацията.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря. Колеги, коментари? Не виждам.

Подлагам на гласуване.

Гласували **17** членове на ЦИК: **за** – **17** (*Александър Андреев,*

Бойчо Арnaudов, Владимир Пенев, Георги Баханов, Емануил Христов, Ерхан Чаушев, Иванка Грозева, Ивилина Алексиева, Йорданка Ганчева, Катя Иванова, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Сидерова, Таня Цанева).

РОСИЦА МАТЕВА: Колеги, докладвам ви за сведение информация от юрисконсулт Радославова и от Веселина Тихолова, експерт ИКТ, с вх. № ЦИК-09-189 от 13 октомври 2017 г., качено е във вътрешната мрежа в папка с моите инициали, във връзка с ползването на базата данни „Население” и задължението, което сме въвели, да ни информират ежемесечно с информация дали са правени такива справки. За периода от 8 септември 2017 г. до 11 октомври 2017 г. не са изготвени такива справки.

И ще ви моля отново да погледнете във вътрешната мрежа следващото ми писмо. Това са въпросите, които ви докладвах в предходно заседание, изпратени от Министерството на вътрешните работи на Чешката република във връзка с анализ, който извършват, за осъществимостта на премахване на пречките за упражняване на право на глас на хората с увреждания, дължащо се на ограничение, наложено върху тяхната дееспособност. Входящият номер на превода е ЦИК-07-149-1, а подготвеният отговор от юрисконсулт Радославова е № 11531.

Ще ви моля да се запознаете. Ако искате, ще ви чета въпросите и да виждате отговорите.

Първият въпрос е могат ли лица с ограничена дееспособност/лишени от дееспособност, да гласуват и да бъдат избирани във вашата страна. Ако да, при какви условия. Ако не, на какво основание (например във всеки случай на ограничена дееспособност за ограничаване на изборителни права, отделно ли се разгледа от съда или ограничаването на дееспособността за гласуване, правото да бъде избран е автоматично, например чрез решение на съда за лишаване от дееспособност като цяло?).

Вижте подготвения отговор. Цитирани са текстове от

Конституцията на Република България и от Изборния кодекс. Мисля, че така е правилно, защото те в крайна сметка правят анализ очевидно за промяна в тяхното законодателство и може би е хубаво вместо да им преразказваме, да им цитираме точните текстове на законите.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Ами тази част, където питат дали има някакво друго специално решение, най-накрая, или въз основа на съдебното решение? Просто го добави накрая като последно изречение.

РОСИЦА МАТЕВА: Въпрос втори: Имали ли сте някакви проблеми, свързани с упражняване на избирателни права на лица с увреждания на практика? Ако да, как сте решили тези проблеми.

Тук отговорът е малко по-семпъл. Аз ще го допълня с малко повече обяснения, че сме имали във връзка с различни избори, при гласуване с подвижна избирателна кутия някои избиратели, които са имали право на това, не им е осигурена такава възможност. Имайки право да гласуват с подвижна избирателна кутия, не са били включени дори в списъка за такава. Защото имахме такива сигнали и сме ги проверявали. Даже мисля, че бяха на доклад на госпожа Грозева от Видинския район. Проверихме ги и им дадохме указания да ги включат. Имаме и такива, които са били включени в списъка и не са упражнили правото си на глас, защото не е стигнала кутията до тях в изборния ден.

В този смисъл ще допълня отговора по втория въпрос.

По въпрос трети тя не е отговорила, тъй като няма и как да отговори. Въпросът е: Обмисляте ли някакви промени на сегашното законодателство, свързани с упражняване на избирателни права на лица с увреждания, например позоваващи се на юриспруденцията и съдебната практика?

Четвъртият въпрос: Вашата страна ратифицирала ли е Конвенцията за правата на лица с увреждания? Ако да, как сте инкорпорирали чл. 29, т. „а” от Конвенцията за правата на лица с увреждания във вашето законодателство?

Виждате отговора. Направена е съответната проверка и е записано как е инкорпорирана.

Пети въпрос: Има ли някакви инструменти за оказване на помощ на лица с ограничена дееспособност, изборни процедури, оборудване и материали, които са подходящи, достъпни, лесни за разбиране и използване.

Тук ще добавим това, че пред всяка сграда, в която се гласува, трябва да има осигурени рампи и възможност за достъп.

Последният въпрос е: Комитетът по права на лица с увреждания предоставял ли е на вашата страна някакви предложения или общи препоръки относно чл. 29, т. „а” от Конвенцията? Бихме били благодарни, ако ни предоставите и вашата позиция.

Отговорът е, че всъщност за мандата на тази комисия, защото за предходните не знам дали можем да потърсим и да намерим, за мандата на тази комисия Комитетът не е изпращал никакви препоръки.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Уважаеми колеги, подлагам на гласуване така изготвените отговори заедно с допълненията, направени в оперативен порядък.

Гласували **17** членове на ЦИК: **за – 17** (*Александър Андреев, Бойчо Арnaudов, Владимир Пенев, Георги Баханов, Емануил Христов, Ивайло Ивков, Иванка Грозева, Ивилина Алексиева, Йорданка Ганчева, Катя Иванова, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Сидерова, Таня Цанева*).

Благодаря. Госпожо Матева, имате ли още доклади?

Продължаваме със следващ докладчик – госпожа Сидерова.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Аз в общи линии съм лесна като докладчик. Имам 15 писма от 15 кметове на общини, които изпълниха в срок и много експедитивно своето задължение по наша молба да ни изпратят държавите членки на Европейския съюз, от които са вписаните в Част втора в избирателните списъци избиратели през изборите в 2015 г. Ще чета само общината и номера

на преписката, няма да чета имената на гражданите.

От община Пазарджик - вх. МИ-06-618; от община Враца - МИ-06-620; от община Гърмен - МИ-06-622; от община Свищов - МИ-06-621; от община Банско - МИ-06-623; от община Долна баня - МИ-06-612; от община Созопол - МИ-06-606; от община Севлиево - МИ-06-607; от община Средец - МИ-06-609; от община Братя Даскалови - МИ-06-611; от община Лясковец - МИ-06-613; от община Карнобат - МИ-06-631 от 17 октомври; от община Аврен, област Варна - МИ-06-628 от 16 октомври. Информацията е пристигнала преди това по имейл, след което и с пощата. От община Павликени - МИ-06-627; община Балчик - МИ-06-626; и от община Дряново са ни пратили писмо, след като преди това отговорът дойде по имейл, аз съм ви докладвала.

Трябва да благодарим на кметовете и на администрациите, че бяха експедитивни да ни дадат тази информация.

Това е за сведение.

И още едно. Пристигнало е едно питане от район „Изгрев” на Столична община как да бъдат унищожени съхранени бюлетини от проведените избори в 2011 г. но ми позволете да проверя със съответното длъжностно лице за какъв тип бюлетини става дума, след което с писмо да им посочим нашето нарочно решение за унищожаване на тези бюлетини. Или ако не, на следващо заседание ще докладвам писмо или проект за решение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Уважаеми колеги, преминаваме към моите доклади.

Колеги, на първо място, във вътрешната мрежа в моя папка с вх. № ЦИК-07-98-15 е предоставена информация относно срещата-преглед на ОССЕ по изпълнението на ангажиментите в областта на човешкото измерение във Варшава на 11-22 септември 2017 г. Колеги, можете да се запознаете с целия материал. За сведение.

На второ място, колеги, поставям на вашето внимание, ако имаме нужда да правим корекции, ако не, да съгласуваме и гласуваме за книжката преди конференцията, обзорния материал за

България и българските изборни системи и органи на управление, за да може да бъде изпратена на АСЕЕЕО.

Колеги, подлагам на гласуване.

Гласували **16** членове на ЦИК: **за – 16** (*Александър Андреев, Бойчо Арnaudов, Владимир Пенев, Георги Баханов, Емануил Христов, Ивайло Ивков, Иванка Грозева, Ивелина Алексиева, Йорданка Ганчева, Катя Иванова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Сидерова, Таня Цанева*).

Заповядайте, господин Пенев.

ВЛАДИМИР ПЕНЕВ: Колеги, докладвам ви вх. № ЦИК-07-132-8 от 17 октомври 2017 г. Писмото е от Даян Ролан, международен програмен мениджър на Международния център за парламентарни учения. Касае се за мероприятиято, което е международни награди на органи на управление на избори, което ще се проведе в Йордания от 4 до 6 декември. Няколко пъти досега го докладвах – и програма, и постъпили покани както до Централната избирателна комисия, така и до членове на Централната избирателна комисия. В случая писмото е конкретно адресирано до председателя на Централната избирателна комисия. Към него има прикачен файл. Не качено във вътрешната мрежа, тъй като не е пристигнал преводът, но считам, че информацията е важна.

Официално уведомяват Централната избирателна комисия на България, че е една от тримата финалисти на тази церемония конкретно в категория „Ангажираност и участие на гражданите”. Затова ни уведомяват, че биха били радостни да бъде осигурено нашето присъствие, както и очакват да потвърдим получаването на това писмо. Очакват двама представители на Комисията да присъстват на този симпозиум.

Засега ви го докладвам за сведение. Преводът ще бъде готов за следващото заседание, но дотогава е добре да помислим кои двама представители да изпратим за участие и съответно да преразгледаме решението си, тъй като на предходно заседание с

протоколно решение решихме да не участваме в този симпозиум. Но при тази любезна покана и при тази номинация ми се струва, че ще бъде неучтиво да не изпратим представители.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря.

Уважаеми колеги, позволите ми още няколко доклада. Във вътрешната мрежа в папката на госпожа Солакова е публикувана с вх. № ЦИК-09-190 докладна записка от госпожа Манолова, директор на дирекция „Администрация“, относно представяне на актуализираното очаквано изпълнение на бюджета на ЦИК за 2017 г. Представено е за утвърждаване.

Уважаеми колеги, подлагам на гласуване утвърждаване на това актуализирано очаквано изпълнение.

Гласували **16** членове на ЦИК: **за – 16** (*Бойчо Арнаудов, Владимир Пенев, Георги Баханов, Емануил Христов, Ивайло Ивков, Иванка Грозева, Ивилина Алексиева, Йорданка Ганчева, Катя Иванова, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Сидерова, Таня Цанева*).

Уважаеми колеги, обръщам ви внимание, докладвам ви за сведение вх. № ЦИК-09-155-2 от 16 октомври 2017 г. Това е справка за размера на поетите ангажименти от ЦИК до 30 септември 2017 г. Много ви моля да обърнете внимание на тази справка.

Уважаеми колеги, отново в папката на госпожа Солакова ви докладвам за сведение и запознаване вх. № ЦИК-00-648 от 11 октомври 2017 г. Това е писмо от областния управител на област София до господин Нанков, министър на регионалното развитие и благоустройството, с копие до Централната изборителна комисия. Колеги, това е писмо, свързано с предоставяне за управление на административна сграда държавна собственост за осъществяване на функциите на Централната изборителна комисия, в отговор на наше писмо. Колеги, моля да се запознаете.

Колеги, във връзка с наше писмо до кметовете на общини в случаите, в които ние сме изплащали възнаграждения на общинските изборителни комисии и с оглед т. 10 от Раздел втори

„Общи изисквания за изготвяне и представяне на отчетите за касово изпълнение и оборотни ведомости”, в ЦИК вече пристигат писма от кметовете на общини.

Ето защо, колеги, ви моля за протоколно решение тази информация да отива директно в счетоводството, да бъде оформена като справка и след това предоставена на нашето внимание.

Режим на гласуване.

Гласували **15** членове на ЦИК: **за** – **15** (*Бойчо Арnaudов, Владимир Пенев, Георги Баханов, Емануил Христов, Ивайло Ивков, Иванка Грозева, Ивилина Алексиева, Йорданка Ганчева, Катя Иванова, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Сидерова*).

Уважаеми колеги, отново ви докладвам за сведение и запознаване вх. № ЦИК-09-191 от 17 октомври 2017 г. Това е докладна записка от госпожа Манолова относно възможности във връзка с прилагане на Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина. Колеги, моля да се запознаете, за да можем на следващото заседание да вземем съответното решение.

Докладвам ви за сведение вх. № ЦИК-00-646 от 13 октомври 2017 г. за абонамент за списание. Ще погледнете и ако имате желание, ви моля да обърнете внимание, за да го закупим.

Колеги, докладвам ви вх. № ЦИК-08-59 от 13 октомври 2017 г. във връзка с оферта за MS Offis. Уважаеми колеги, във връзка с тази преписка подлагам на гласуване лицето за контакти от страна на Централната избирателна комисия да бъде госпожа Тихолова заедно с нейния служебен мейл и телефон.

Гласували **14** членове на ЦИК: **за** – **13** (*Бойчо Арnaudов, Владимир Пенев, Георги Баханов, Емануил Христов, Ивайло Ивков, Иванка Грозева, Ивилина Алексиева, Катя Иванова, Мария Бойкинова, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Сидерова*); **против** – **1** (*Мартин Райков*).

Уважаеми колеги, докладвам ви вх. № ЦИК-00-644 от 12 октомври 2017 г., писмо от Държавната агенция „Електронно

управление” относно електронни подписи и електронни печати съгласно изискванията на Регламент на ЕС. Колеги, предлагам да възложим на администрацията да изготви необходимия отговор във връзка с прилагането на този регламент, който да влезе в следващото заседание.

Колеги, режим на гласуване.

Гласували **15** членове на ЦИК: **за – 15** (*Бойчо Арнаудов, Владимир Пенев, Георги Баханов, Емануил Христов, Ивайло Ивков, Иванка Грозева, Ивилина Алексиева, Камелия Нейкова, Катя Иванова, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Сидерова*).

Уважаеми колеги, докладвам ви за сведения входящи номера ЧМИ-26-13, МИ-15-364, МИ-15-364 от две различни дати, ЧМИ-06-69 и ЧМИ-06-68. Всички те са свързани с организационно-техническата подготовка на втория тур на частичните местни избори.

Заповядайте, господин Чаушев.

ЕРХАН ЧАУШЕВ: Уважаеми колеги, докладвам ви едно предложение от госпожа Манолова и експерт Тихолова във връзка с оптимизация на нашата страница по отношение секция „Съобщения”. Предлагат по същество да не даваме пълния текст и дълго да се четат, а само първия абзац на съобщенията, които да прехвърлят после към цялостната визия. Така на пръв поглед ще дадем повече информация, отколкото е сега в момента.

Аз мисля, че това решение е оптимално и ви предлагам да го приемем.

И второ, пак във връзка с оптимизацията на нашия проект това съобщение, което стои там от 16-ти, да отиде в горната част на страницата, цветното да излезе на пръв план, а останалите да си вървят съвсем нормално. Като се кликне, да излезе цветното.

Мисля, че предложенията са оптимални предлагам да ги одобрим и те да го направят.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВИЛИНА АЛЕКСИЕВА: Благодаря. Колеги, режим нагла.

Гласували **16** членове на ЦИК: **за** – **16** (*Бойчо Арнаудов, Владимир Пенев, Георги Баханов, Емануил Христов, Ерхан Чаушев, Ивайло Ивков, Иванка Грозева, Ивилина Алексиева, Камелия Нейкова, Катя Иванова, Мария Бойкинова, Мартин Райков, Метин Сюлейман, Росица Матева, Румен Цачев, Румяна Сидерова*).

Благодаря.

Уважаеми колеги, с това закривам днешното заседание на Централната избирателна комисия, свиквам следващото заседание в четвъртък, 10,30 ч.

(Закрито в 12,55 ч.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Ивилина Алексиева

СЕКРЕТАР:

Севинч Солакова

Стенограф:

Стойка Белова